

پایان ۳۶ سال انتظار برای ریاست ایران بر اوپک

پس از ۳۶ سال انتظار، وزیر نفت ایران سال ۲۰۱۱ میلادی به ریاست سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) می‌رسد و یکی از ارکان قدرت این سازمان مهم را در اختیار می‌گیرد.

به گزارش خبرگزاری‌ها، اعضای اوپک در یک‌صد و پنجاه و هفتمین نشست خود در وین پایتخت اتریش - که مقر این سازمان است - با اجماع سیدمسعود میر کاظمی وزیر نفت فعلی ایران را به عنوان رئیس اوپک انتخاب کردند. این تصمیم در جلسه روز پنجشنبه گذشته اوپک اتخاذ شده است.

هم‌اکنون ویلسون پاستور، وزیر نفت اکوادور ریاست اوپک را به عهده دارد و وزیر نفت ایران، نایب رئیس وی است که از سال آینده میلادی - که از دی‌ماه ۸۹ آغاز می‌شود - میر کاظمی رسماً ریاست بزرگ‌ترین سازمان صادرکننده نفت جهان را عهده‌دار خواهد شد. در اوپک ۲ مرجع قدرت و مدیریت وجود دارد که ریاست کنفرانس و دبیر کلی آن را تشکیل می‌دهد.

■ اختیارات رئیس اوپک

بر اساس ماده ۱۰ اساسنامه اوپک، کنفرانس، عالی‌ترین مرجع سازمان کشورهای صادرکننده نفت است. کنفرانس، متشکل از نمایندگان کشورهای عضو بوده و هر کشور عضو باید در تمام کنفرانس‌ها شرکت کند.

در اساسنامه اوپک درباره کنفرانس آمده است: کنفرانس هر سال ۲ اجلاس عادی برگزار خواهد کرد؛ اما اجلاس فوق‌العاده ممکن است بنا بر درخواست یک کشور عضو به وسیله دبیر کل پس از مشورت با رئیس کنفرانس و تصویب اکثریت عادی کشورهای عضو، تشکیل شود. هرگاه کشورهای عضو تصویب‌کننده اجلاس فوق‌العاده درباره تاریخ و محل برگزاری چنین اجلاسی اتفاق نظر نداشته باشند، در این صورت دبیر کل سازمان، تاریخ و محل آن را ضمن مشاوره با رئیس کنفرانس، تعیین خواهد کرد.

همچنین کنفرانس در نخستین جلسه مقدماتی، یک رئیس یا یک علی‌البدل رئیس انتخاب خواهد کرد. علی‌البدل رئیس در غیاب رئیس یا در مواقعی که وی قادر به انجام مسوولیت‌های خود نباشد، مسوولیت‌های وی را اعمال خواهد کرد.

بر اساس ماده ۱۵ اساسنامه اوپک، وظایف کنفرانس شامل تنظیم خط‌مشی کلی سازمان و تعیین راه و وسایل مناسب برای تحقق آن، تصمیم‌گیری درباره هرگونه درخواست عضویت سازمان، تأیید نصب اعضای هیات عامل، راهنمایی هیات عامل درباره ارائه گزارش‌ها و توصیه‌ها راجع به هر نوع مساله و موضوع در جهت مصالح سازمان، بررسی یا تصمیم‌گیری درباره گزارش‌ها و توصیه‌های هیات عامل در زمینه امور سازمان،

ادامه در صفحه ۴

پایان ۳۶ سال انتظار برای ریاست ایران بر اوپک

کارشناسان می‌گویند باید از اجماع ایجاد شده برای کسب پست دبیرکلی اوپک برای ایران نیز استفاده کرد

ادامه از صفحه اول

بررسی و تصمیم‌گیری درباره بودجه سازمان که به وسیله هیات عامل تقدیم می‌شود، خواهد بود. همچنین بررسی و تصمیم‌گیری درباره صورت‌حساب‌ها و گزارش حسابرس که از سوی هیات عامل تقدیم می‌شود، دعوت از آن تعداد کشورهای عضو به منظور تشکیل یک جلسه مشورتی برای مقاصد خاص و در محل‌هایی که کنفرانس به صلاحیت تشخیص دهد، تصویب هر نوع اصلاحیه به این اساسنامه، انتصاب رئیس هیات عامل و یک علی‌البدل رئیس، انتصاب دبیرکل، انتصاب قائم مقام دبیرکل، انتصاب حسابرس سازمان و رسیدگی به تمام مسائلی که صراحتاً به عهده سایر ارکان سازمان گذارده نشده است، در حدود صلاحیت کنفرانس اوپک است.

۲ دومین مرجع قدرت

مرجع دیگر قدرت در اوپک، دبیرکلی آن است. دبیرکل به عنوان مسوول دبیرخانه، تمامی مسوولیت‌های اجرایی سازمان را به عهده دارد. نخستین دبیرکل اوپک دکتر فواد روحانی، ایرانی بود که از سال ۱۹۶۱ تا ۱۹۶۴ این سمت را به عهده داشت. مساله انتصاب دبیرکل اوپک از سال ۱۹۸۲ که مقارن با دبیرکل شدن همه کشورهای عضو براساس حروف الفبا بود، همواره با اختلاف همراه بوده است.

تا قبل از بروز جنگ تحمیلی، دبیرکلی اوپک به صورت الفبا و چرخشی به ترتیب از کشورهای ایران، عراق، کویت، عربستان و ونزوئلا انتخاب می‌شد، اما با وقوع جنگ، دبیرکلی مجدداً به ایران می‌رسید، کشورهای عربی با ارائه این پست به کشورمان مخالفت کردند و از آن به بعد دبیرکل اوپک بیشتر از کشورهای خارج از حوزه خلیج فارس انتخاب شده است که ونزوئلا نمونه بارز آن است.

روش فعلی انتخاب دبیرکل نیز پس از بروز اختلافات پادشاه به شیوه «اجماع»، یعنی رای گیری وی رای مثبت همه اعضاست. روشن است با توجه به نفوذ سیاسی غربی‌ها بر کشورهای عربی تولیدکننده نفت در خلیج فارس، رسیدن ایران به دبیرکلی اوپک با موانع بسیاری همراه است. هرچند دبیرکل در تصمیم‌گیری‌های اصلی اوپک حق رای ندارد، اما چون در واقع اوست که زمینه این تصمیم‌گیری‌ها را فراهم می‌کند، لذا کشوری که سمت دبیرکلی را در اختیار داشته باشد، توان مضاعفی در تصمیمات‌های نفتی خود و تأثیرگذاری در تصمیمات سازمانی که ۴۴ درصد از کل نفت دنیا را تولید می‌کند، به دست خواهد آورد.

به‌زعم کارشناسان، اکنون که ایران یکی از ارکان قدرت در اوپک را در اختیار می‌گیرد، طبیعتاً باید تلاش برای کسب دومین قدرت یعنی دبیرکلی را نیز از طریق دیپلماسی افزایش دهد و از اجماعی که در جهت ریاست ایران شکل گرفته، بهترین استفاده را ببرد. افزایش قدرت ایران در سازمانی که ۱۲ کشور بزرگ افزایش‌دهنده و از اجماعی که در جهت ریاست ایران شکل گرفته، بهترین استفاده را ببرد. افزایش قدرت ایران در سازمانی که ۱۲ کشور بزرگ افزایش‌دهنده و از اجماعی که در جهت ریاست ایران شکل گرفته، بهترین استفاده را ببرد. افزایش قدرت ایران در سازمانی که ۱۲ کشور بزرگ افزایش‌دهنده و از اجماعی که در جهت ریاست ایران شکل گرفته، بهترین استفاده را ببرد.

تولید نفت جهان را در اختیار دارد، کمک بزرگی به تأمین منافع سیاسی و اقتصادی کشور خواهد کرد.

■ برگ از ششمند

در همین حال، نماینده مردم کنگان، دیر و جهم ریاست ایران در اوپک در سال ۲۰۱۱ را برگ برنده ارزشمنی برای تاریخ کشور دانست و تأکید کرد: ثبت این اتفاق ارزشمنی در تاریخ نفت کشور را باید به فال نیک گرفت.

عسگر جلالیان در گفت‌وگو با شانا با تأکید بر حمایت همه‌جانبه از وزارت نفت تصریح کرد: امروز اقتصاد انرژی در دنیا که عمدتاً بر پایه نفت و گاز بنا شده سه‌چهارم زیادی در سبد اقتصادی کشورها دارد و اوپک می‌تواند به عنوان سازمانی راهبر و مدیریت‌کننده نقش تعیین‌کننده و تأثیرگذاری در آن ایفا کند.

به گفته او ایران با ریاست اوپک در سال ۲۰۱۱ می‌تواند در معادلات و میادلات اقتصاد انرژی جهان تأثیرگذار باشد.

■ تحریم‌ها تأثیری بر صنعت نفت ایران ندارد

وزیر نفت در حاشیه اجلاس ۱۵۲ اوپک هر گونه تأثیر تحریم‌ها بر پیشرفت صنعت نفت ایران را رد کرد.

به گزارش خبرگزاری آر.تی.تی، مسعود میرکاظمی، اعلام کرد: تحریم‌ها هیچ گونه تأثیری بر صنعت نفت ایران نخواهد داشت.

وی هشدار داد: هر گونه فعالیت برای آسیب‌زدن به بخش نفت ایران، تنها به کشورهای که این فعالیت‌ها را انجام می‌دهند، آسیب می‌رساند. وی تأکید کرد: تأمین امنیت جهانی انرژی بدون وجود ایران، بی‌معناست.

میرکاظمی همچنین با اشاره به خودکفایی ایران در تولید بنزین، از توان داخلی برای ساخت ۶ میلیاردیگاه جدید در ایران تا سال ۲۰۱۳ میلادی خبر داد.

پیش‌تر نیز وزیر نفت کشورمان با اشاره به تولید فعلی روزانه ۴۴ میلیون لیتر بنزین در داخل و واردات حدود ۲۰ میلیون لیتر از این فرآورده برای تأمین نیاز بازار کشور تأکید کرد: بودجه طرح تولید بنزین از واحدهای پتروشیمی با توجه به اعلام تحریم‌ها و شیطنت برخی فروشندگان در افزایش بهای بنزین انجام شده است.

میرکاظمی این اقدام را پاسخ محکمی به بدخواهان کشور دانسته و گفته بود: تحریم‌ها ما را توانمندتر می‌کند.